

Бащата на Лола, старият Зец, не може да ме гледа. Белградски адвокат с умерен престиж и добре уредена кантора недалеч от големия пазар, олицетворение на здрава среда, стъпил с двата си крака на тази земя, той, както и всички бащи, се е надявал, че и двете му дъщери ще се омъжат за хора като него. Ако поне малко е вярна тази скапана полу-теория, че дъщерите винаги търсели изгубените си бащи в лицето на мъжете си, то Лолиният случай я срива из основи: тя сякаш неуморно беше пробягала хиляди светлинни години в противоположна посока, за да намери някого, който и съвсем малко да не ѝ напомня на неприкосновения ѝ баща – домашен нарцис. Що се касае до моите отношения със стария Зец, той не храни обичайната начална нетърпимост на човек, който не може да се съвземе от шока, че дъщеря му е отведена от някакъв развеипрах; от тази немилост зетъвете биват амнистирани сравнително бързо, след като докажат, че са достойни за ръката на дъщеря им или нещо подобно; старият Зец действително дълбоко и искрено не ме понася! За него съм всичко, което му е противно на тази земя; смята ме за флегма, дървен философ, полупеди, дрипльо-интелектуалец, инертен тип, авантаджия, човек без ясни цели в живота, който при това е толкова дързък, че се държи надменно. На всичко отгоре съм бил подъл, тъй като скришом съм действал неговата Лола да се влюби до такава степен, че да бъде готова да напусне и дома на родителите си, в който е можела да има всичко, което пожелае... А зад всички тези причини, зад накърненото честолубие, че той, който е можел да намери изход от всяка ситуация и е имал планове, за които още не е имал време да ги сподели, зад всичко значи, стои още и почти физическото отблъскване на два напълно противоположни типа хора; нещо което не може да

се превъзмогне нито с разубеждаване, нито с логика. Стари-ят Зец, изпод раираната си броня, кроена от един и същ шивач, независимо от развойните тенденции в модата, надушва опасност – пред него е избледнял образец от някакъв чуждопланетен вид, безбожник, който не вярва в нито една ценност, върху която се крепи сигурността на неговата система. За него аз съм някой, с когото не може да намери абсолютно нито една обща дума. Представял си е, че всяка неделя преди обяд ще води зетьовете си в Спортния център в Кошутняк, където блестящо ще се включат в стария му отбор като два млади халфа. Вече години наред, независимо от годишното време, той играе всяка неделя футбол със свои връстници, сред които са двама лекари, пенсиониран полковник, един професор от университета, боксьорски и други рефери, та чак и бивш футболен треньор на националния ни отбор, уволнен след несправедливо обвинение във финансова злоупотреба. След мача всички отиват заедно: лете да пият по една бира, зиме – на греяна ракия. Румените им лица се пръскат от енергия и здраве, а отвсякъде се сипят мъжки шеги, все в атмосфера на спортсменска сърдечност. Наистина, как да ме отведе сред тях? Мразя футбола. Ще се спъна сам и в топката преди да ме е докоснал някой на терена. Горкият човек! Как го разбирам... Но какво да се прави? Той е винаги деен и забързан. Не го свърта. Сключва бракове, разтрогва ги, събира дългове, прехвърля имоти и наследства, разменя апартаменти, обвинява и защитава, подскача около гостите, принася жертви, разбира се в месо, и когато в града изчезне телешкото, е в състояние да кара и сто километра до някоя затънтена селска месарница, за да намери; изпразва пепелници, проветрява стаите; пръв предлага да се пеят стари градски песни и сам ръководи малък хор със своя хубав, поприглушен от тютюна баритон. През

пет минути става от масата да телефонира на някого или да отговори на повикване, като същевременно се прехвърля от първа на втора телевизионна програма. Гордее се със запазено здраве, сила и предприемчивост. Някога вратар на един от предвоенните белградски отбори, малко любовчия, малко бохем, отдавна вече се е уталожил и представлява образец на порядъчност. Естествено, изобщо не му пречи разликата в социалното ни положение; и самият е започнал от нищо, с което се гордее и често изтъква в редица весели анекдоти; вероятно му пречи това, че за двете кратки, неприятни срещи, не е усетил достатъчно уважение от моя страна, нито желание да повтори онова, което той смята за свой изключителен подвиг. Нищо друго, освен хладна учтивост! А така му се искало да го наричам по име, да бъдем големи приятели, да ме посвети в своето виждане за покварения свят, но само че да бях половин метър по-висок, да бях помускулест, як, претъпкан с мъжествена простота като него, да нямах съмнително лисиче лице, което "никога не знаеш какво мисли!", изобщо, ако не бях всичко, което съм – щях да му бъда вместо син, какъвто той толкова е желаел, докато все пак не свикнал с двете дъщери. Този човек сякаш изсмукваше цялата енергия, която трябваше да поддържа останалите в дома му. Старата Зечевица, бивша красавица (Мис Най-хубави крака от бала на гребците в Блед през 1939 г.), е в неговата сянка. Живее съвсем откъснато. Всеки петък в осем отива на редовната вечеря с ято кресливи белградски птици на понапреднала възраст, които идват на тези носталгични седенки, излезли направо изпод фризьорските каски, а косата им дими от ондулацията. По тях блещука злато – утехата на повехналите. Като че ли между нея и Лола има някаква стара нетърпимост, която води начало още от времето, когато малката Лола е била в нейния корем и

разваляла безупречната ѝ линия на гребкиня. Весна, по-малката сестра, има много по-голям успех пред родителите си. Като баща си, и тя има най-лошо мнение за мене. Защо ли се занимавам с тези така банални, традиционно заплетени семейни отношения, които могат да послужат само за написване на някаква скучна хроника за разпадането на средните белградски семейства? Само за да убия някак си времето пред Лолиния дом на Булеварда на революцията, докато тя събира багажа си под ледените погледи на сестра си и майка си, които стоят на вратата. Стариият Зец се е затворил в стаята си и не желае повече да я види. Лола за последен път оглежда стаята, в която е отрасла от бебе, донесено от родилния дом, до жена, която и сама скоро ще ражда. Поделяла я със сестра си и сега ѝ отстъпва по-хубавия креват, онзи, закътания, в ъгъла на стаята, за който Весна толкова е копняла. Подарява ѝ също и своя дял от грамофона, както и частта от акциите, вложени в трите африкански приложения, които заедно са получили за подарък от някакъв клиент на баща им. Кой ли е измислил, че приложенията били "фрески за номади"? Притежаваме много по-малко от едни номади. За какво са ни тези приложения? Нямаме свободна стена, на която да ги окачим. По-точно, нямаме нито една от възможните четири стени. Лола тъпче нещата си в един сак. Няколко книги, няколко чифта джинси, няколко играчки, с които не желае да се разделя. Прави си сметка, че с тях ще играе дъщеря ни. Австралийското мече коала с лъскава тъмна козина и копчета за очи, стърчи от полузатворения сак. Учудено е, че се мести. Бедният Кло-Кло! И той отива в лагера на бегълците, сред бездомниците. Накрая Лола взема настолната лампа, на чийто абажур от пергамент е нарисувана стара карта на света. Забелязва, че старата Зечевица и

сестра ѝ гледат в лампата и я връща на мястото ѝ. Излиза мълчешката от своя, сега вече бивш дом.

"Когато решиш да се върнеш, твоята стая те чака!" – казва майка ѝ.

Не ѝ отговаря. Минава край нея и скоро чувам, добре познатия звук на токчетата ѝ по стълбището. От край време ми се е струвало, че Лола, докато слиза, всъщност свири с токчетата си на някакъв бетонен ксилофон.

- Тук съм! – казва. – Удари ме, ако заплача...